

Minister
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

DAP-WAR-0748-24/2016

Warszawa, dnia 30 września 2016 r.

Pani

dr Edyta Bielak-Jomaa

Generalny Inspektor

Ochrony Danych Osobowych

Szanowna Pani Minister

W nawiązaniu do pisma z dnia 7 września 2016 r., znak: DOLIS-035-2282/16/AG/80018 zawierającego wniosek o podjęcie przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji działań mających na celu wskazanie wojewodom konieczności respektowania w treści uchwał organów jednostek samorządu terytorialnego, publikowanych na stronach internetowych oraz w procesie publikowania danych osobowych osób fizycznych zawartych w uchwałach organów gmin - przepisów o ochronie danych osobowych – poniżej uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Odnosząc się do przywołanej wyżej korespondencji w pierwszej kolejności należy mieć na uwadze, że zgodnie z obowiązującym prawem jednostka samorządu terytorialnego uczestnicząca w sprawowaniu władzy publicznej podlega nadzorowi Prezesa Rady Ministrów, wojewodów i regionalnych izb obrachunkowych z punktu widzenia legalności (zgodności z prawem). Jedynie wskazanym w Konstytucji RP, a wymienionym powyżej organom - przysługuje kompetencja podejmowania działań w ramach nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego.

Zakres uprawnień nadzorczych wojewodów jest ściśle określony przepisami samorządowych ustaw ustrojowych (ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – Dz. U. z 2016 r. poz. 446; ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym – Dz. U. z 2016 r. poz. 814 oraz ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa – Dz. U. z 2016 r. poz. 486). Obejmuje on przede wszystkim uprawnienie do badania legalności uchwał organów jednostek samorządu terytorialnego. Realizując te uprawnienia wojewodowie mogą w

określonym terminie stwierdzić nieważność sprzecznych z prawem uchwał lub zaskarżyć je do sądu administracyjnego. Istotnym przy tym pozostaje, że zakres kompetencji wojewodów w odniesieniu do zadań własnych samorządów nie obejmuje uprawnień o charakterze właściwym dla organów kontroli.

Nie można w tym miejscu pominąć, że zgodnie z konstytucyjną zasadą państwa prawa jakakolwiek możliwość podjęcia działań władczych przez każdy organ administracji publicznej musi bezsprzecznie wynikać z przepisów prawa, zaś podstawą jest zawsze konkretna norma kompetencyjna. Zaznaczyć również należy, iż wskazany zakres kompetencji nie może naruszać wynikających z Konstytucji i innych ustaw uprawnień organów administracji publicznej. Stąd też do ministra właściwego do spraw administracji publicznej (i realizującego jego zadania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji) nie należy ocena poszczególnych działań jednostek samorządu terytorialnego. Ocena zgodności z prawem określonych stanów faktycznych i działań organów jednostki samorządu terytorialnego mieści się bowiem w wyłącznej kompetencji organu nadzoru, zaś podejmowane przez organ nadzoru w ramach przyznanych mu kompetencji określone działania podlegają kontroli sądu administracyjnego. Tym samym nieuprawniona jest ingerencja Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w umocowane konstytucyjnie kompetencje organu nadzoru, którego rozstrzygnięcia nadzorcze podlegają jedynie ocenie sądu.

W kwestii kompetencji ministra właściwego do spraw administracji publicznej do sprawowania nadzoru nad działalnością wojewody na podstawie kryterium zgodności jego działania z prawem - w sferze pełnienia przez wojewodę funkcji organu nadzoru nad funkcjonowaniem jednostek samorządu terytorialnego - należy zauważyć, że okoliczność przyznania ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej nadzoru nad działalnością wojewody na podstawie kryterium legalności nie uprawnia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do zobowiązywania wojewody do podejmowania określonych czynności nadzorczych wobec organów jednostek samorządu terytorialnego. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji w związku ze sprawowanym nadzorem nie ocenia działań nadzorczych wojewody pod względem merytorycznym, ale pod kątem formalno-prawnym, tzn. czy wojewoda podjął działania w celu wyjaśnienia sprawy, czy udzielał terminowo i w sposób wyczerpujący odpowiedzi na kierowane wystąpienia. Przyjęcie odmiennej wykładni byłoby tożsame z uznaniem ministra właściwego do spraw administracji publicznej *de facto* za organ nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego (korygując działania nadzorcze wojewodów

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji wpływałby pośrednio na funkcjonowanie organów samorządu terytorialnego). Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji przekroczyłby tym samym zakres swoich kompetencji, naruszając przepisy Konstytucji RP oraz postanowienia samorządowych ustaw ustrojowych wskazujących wprost organy nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego.

W świetle powyższego wątpliwości może zatem budzić wyrażone przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych oczekiwanie podjęcia przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji działań w zakresie sprawowanego nadzoru nad samorządem terytorialnym - oceny publikowanych na stronach internetowych uchwał organów jednostek samorządu terytorialnego pod kątem przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych. O ile bowiem publikowane uchwały są zgodne z prawem, wojewodowie nie posiadają w tym zakresie odpowiednich instrumentów i narzędzi prawnych, które pozwalałyby badać legalność czynności materialno-technicznych służących realizacji prawa dostępu do informacji publicznej. Odpowiednimi uprawnieniami oraz odpowiednim profesjonalnym aparatem urzędniczym służącym ich realizacji dysponuje Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, który w celu realizacji swych zadań może kierować bezpośrednio do organów państwowych czy też organów samorządu terytorialnego wystąpienia zmierzające do zapewnienia skutecznej ochrony danych osobowych (vide art. 19a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych – Dz. U. z 2016 r. poz. 992).

MINISTER SPRAW WĘWNETRZNYCH

 z p. Sebastian CHWALEK
Podsekretarz Stanu